

تاریخ دریافت مقاله: ۸۲/۱/۳۰
تاریخ بررسی مقاله: ۸۲/۹/۱۷
تاریخ پذیرش مقاله: ۸۳/۸/۴

مجله علوم تربیتی و روانشناسی
دانشگاه شهید چمران اهواز، ۱۳۸۳
دوره سوم، سال یازدهم، شماره‌های ۱ و ۲
صص: ۷۱-۱۰۰

اعتباریابی و مقایسه انتظارات خودکارآمدی شغلی در دانشجویان پسر و دختر دانشگاه شهید چمران اهواز

دکتر غلامرضا رجبی

دکتر یوسفعلی عطاری

دکتر حسین شکرکن

چکیده

هدف از اجرای تحقیق حاضر اعتباریابی و مقایسه انتظارات خودکارآمدی شغلی در دانشجویان پسر و دختر دانشگاه شهید چمران اهواز بود. برای این منظور به تدوین و اعتباریابی مقیاس راهنمای انتظارات خودکارآمدی شغلی برای دانشجویان دانشگاه شهید چمران نیز پرداخته شد. نتایج به دست آمده درباره پایایی کل مقیاس و همچنین درباره خرده مقیاسهای نیازمندیهای آموزشی، وظایف شغلی، مشاغل حیطه مردانه و مشاغل حیطه زنانه حاکی از پایایی بالای مقیاس می‌باشند. ضرایب روابی همزمان بین مقیاس انتظارات خودکارآمدی شغلی با مقیاس خودکارآمدی عمومی و با خرده مقیاسهای نیازمندیهای آموزشی و وظایف شغلی در کل نمونه و برای دانشجویان پسر و دختر همگی معنی دار بودند. همچنین، تحلیل واریانس عاملی با اندازه‌های مکرر بر روی عامل مشاغل ده گانه حیطه مردانه و زنانه از خرده مقیاس نیازمندیهای آموزشی در بین دانشجویان پسر و دختر تفاوت معنی دار نشان داد، اما این تفاوت در خرده مقیاس وظایف شغلی معنی دار نبود. به علاوه، میزان انتظارات خودکارآمدی شغلی دانشجویان در مشاغل ده گانه حیطه مردانه و زنانه، در مقایسه با خرده مقیاسهای نیازمندیهای آموزشی و وظایف شغلی، متفاوت می‌باشند.

کلید واژه‌ها: مقیاس انتظارات خودکارآمدی شغلی، خودکارآمدی، نیازمندیهای آموزشی، وظایف شغلی.

* عضو هیأت علمی دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید چمران (اهواز).

قبلی، یادگیری جانشینی، مقاعد سازی کلامی و برانگیختگی هیجانی- فیزیولوژیکی .

در حال حاضر، مفهوم انتظارات خودکارآمدی به طور گستردۀ در حیطه‌های مختلف مورد مطالعه و استفاده قرار می‌گیرد (بندورا، ۱۹۸۲). هاکت و بتز (۱۹۸۱) در آغاز، از مفهوم انتظارات خودکارآمدی برای کارراهه و مشاوره استفاده نمودند. آنها تعدادی از مقیاس‌های اصلی خودکارآمدی مربوط به شغل مانند مقیاس خودکارآمدی شغلی (بتز و هاکت، ۱۹۸۱)، مقیاس خودکارآمدی ریاضی (بتز و هاکت، ۱۹۸۳) و مقیاس خودکارآمدی تصمیم‌گیری شغلی (تايلور^۷ و بتز، ۱۹۸۳) را تهییه و تدوین کردند. مطالعات فرا- تحلیل^۸ (هاکت و لنت، ۱۹۹۲، لنت، براون^۹ و هاکت، ۱۹۹۴؛ مالتون^{۱۰}، براون و لنت، ۱۹۹۱) به نقش خودکارآمدی به عنوان یک پیش‌بین عملکرد تحصیلی، پافشاری و تصمیم‌گیری‌های شغلی و رفتاری اشاره می‌کنند.

به هر حال، بندورا (۱۹۷۷) بیان می‌کند که انتظارات خودکارآمدی میانجیهای اصلی رفتار و تغییر رفتارند. یعنی، انتظارات خودکارآمدی پائین مربوط به یک رفتار یا یک حیطه رفتاری به اجتناب از آن رفتار منجر می‌شوند، و

مقدمه

یکی از گرایش‌های عمده در کارراهه^۱ و ارزیابی شغلی تعریف و اندازه‌گیری حیطه‌های مختلف انتظارات خودکارآمدی^۲ مربوط به شغل است. بنابر این، خودکارآمدی شغلی به عنوان یک «برچسب عمومی از قضاوتهای کارآمدی شخصی در رابطه با دامنه وسیعی از رفتارهای درگیر در انتخاب شغل و سازگاری» توصیف شده است (لنت و هاکت، ۱۹۸۷، ص. ۳۴۹، به نقل از میراندا و آم هوفر، ۱۹۹۸). همچنین، بندورا^۳ (۱۹۷۷)، به نقل از بتز^۶ و هاکت، (۱۹۹۸) بیان می‌کند که انتظارات خودکارآمدی به باورهای مربوط به تواناییهای ما برای انجام موقیت‌آمیز یک رفتار معین یا طبقه‌ای از رفتارها اطلاق می‌شود، که بنا به فرض بر انتخابهای رفتاری، عملکرد و پافشاری، اثر می‌گذاردند. به علاوه، بندورا (۱۹۷۷) اظهار می‌دارد که یکی از نقشهای اصلی مشاور کمک به مراجع در افزایش انتظاراتش از خودکارآمدی با توجه به حیطه رفتاری هدف، از طریق مداخلات مبتنی بر منابع اطلاعات کارآمدی است، یعنی، عملکرد

⁷ - Taylor

⁸ - meta- analysis

⁹ - Lent

¹⁰ - Brown

¹¹ - Multon

¹ - career

² - self- efficacy

³ - Lennt, & Hackett

⁴ - Miranda, & Umhoefer

⁵ - Bandura

⁶ - Betz

اعتباریابی و مقایسه انتظارات خودکارآمدی شغلی در دانشجویان پسر و دختر ...

شغلی (بتز و فیتزجرالد^۲، ۱۹۹۳)، پیشرفت تحصیلی و پاپشاری (لنت، براؤن و لارکین^۳، ۱۹۸۶) و تصمیمهای شغلی (تاپلور و پوپما^۴، ۱۹۹۰) مورد بررسی قرار گرفته است.

هاکت و همکاران (۱۹۸۱) به شواهدی از تفاوت‌های جنسی در انتظارات خودکارآمدی مربوط به مشاغل حیطه مردانه دست یافتند. یافته‌های مربوط به تفاوت‌های جنسی عموماً تکرار شده‌اند (میچل^۵؛ زیلبر، ۱۹۸۸). بزرگترین و محکمترین تفاوت خودکارآمدی بالاتر مردان مربوط به مشاغل حیطه مردانه است.

یکی از مقیاسهای معروف و رایج در خودکارآمدی شغلی، مقیاس ۲۰ سؤالی خودکارآمدی شغلی بتزو همکاران (۱۹۸۱) است، که برای اندازه‌گیری ادراکات خودکارآمدی در حیطه‌های نیازمندی‌های آموزشی^۶ و وظایف شغلی^۷ تدوین شد. مقیاس مقیاس در آغاز برای آزمون این فرضیه تدوین شد که شرکت کمتر زنان در تعدادی از حیطه‌های شغلی غیر سنتی (حیطه مردانه) تا حدودی به علت انتظارات پائین آنان از خودکارآمدی‌شان در آن حیطه‌ها است. اساساً، از مفهوم سنتی و غیر سنتی برای انتخاب

افزایش‌هایی در انتظارات خودکارآمدی باید فراوانی رفتار گرایش رادر برابر رفتار اجتناب افزایش دهد. بنابر این، باورهای خودکارآمدی می‌توانند در درک و پیش‌بینی رفتار سودمند باشند.

در همین رابطه، بندورا (۱۹۷۷) چهار منبع اطلاعات خودکارآمدی را مشخص می‌کند: (۱) عملکرد قبلی، یعنی تجارب انجام موفقیت‌آمیز رفتارهای مورد نظر، (۲) سرمشق گیری یا یادگیری جانشینی، یعنی سرمشق قرار دادن مدل‌هایی که کار را با موفقیت انجام می‌دهند، (۳) متقاعدسازی کلامی. یعنی، تشویق و حمایت دیگران، و (۴) برانگیختگی هیجانی- فیزیولوژیکی، یعنی اضطراب مرتبط با رفتار. بنابراین، منابع اطلاعاتی فوق می‌توانند خودکارآمدی انسان را از طریق رفتارگرایش در برابر رفتار اجتناب افزایش دهند.

در رابطه با خودکارآمدی، مطالعات متعددی انجام شده است. از جمله لنت و هاکت (۱۹۸۷) اظهار داشته‌اند که خودکارآمدی شغلی یک متغیر عمده می‌باشد، که توسط پژوهشگران شغلی مورد مطالعه قرار گرفته است. در حقیقت، خودکارآمدی شغلی در رابطه با متغیرهایی مانند انتخابهای شغلی و تحصیلی (بتز و هاکت، ۱۹۸۱، هویت شغلی (روبینز^۱، ۱۹۸۵)، سازگاری

² - Fitzgerald

³ - Larkin

⁴ - Popma

⁵ - Mitchell

⁶ - educational requirements

⁷ - job duties

¹ - Robbins

مجله علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید چمران اهواز

خرده مقیاس نیازمندیهای آموزشی متفاوت است.

۴. انتظارات خودکارآمدی شغلی دانشجویان در حیطه مشاغل ده گانه زنانه از خرده مقیاس نیازمندیهای آموزشی متفاوت است.

۵. انتظارات خودکارآمدی شغلی دانشجویان پسر و دختر در حیطه مشاغل ده گانه مردانه از خرده مقیاس وظایف شغلی متفاوت است.

۶. انتظارات خودکارآمدی شغلی دانشجویان در مشاغل ده گانه حیطه مردانه از خرده مقیاس وظایف شغلی متفاوت است.

۷. انتظارات خودکارآمدی شغلی دانشجویان پسر و دختر در حیطه مشاغل ده گانه زنانه از خرده مقیاس وظایف شغلی متفاوت است.

۸. انتظارات خودکارآمدی شغلی دانشجویان در مشاغل ده گانه زنانه از خرده مقیاس وظایف شغلی متفاوت است.

عناوین شغلی و به عنوان مبنایی برای نمره گذاری ابزار استفاده شد. بنابر این، بر اساس درصدهای پاسخ زنان در مشاغل مختلف، ده حیطه شغل سنتی زنانه (سنتی) و ده حیطه شغل مردانه (غیرسنتی) انتخاب شدند.

این تحقیق به دنبال مقایسه انتظارات خودکارآمدی شغلی دانشجویان دختر و پسر دانشگاه شهید چمران بر اساس نظریه اجتماعی- شناختی بندورا (۱۹۷۷) است، به ویژه این تحقیق ارزیابی سطوح هماهنگی بین توانایی اندازه‌گیری شده و توانایی‌های ادراک شده خود و بررسی تفاوت‌های انتظارات کارآمدی نیازمندیهای آموزشی و وظایف شغلی (مشاغل حیطه مردانه و مشاغل حیطه زنانه) را در جامعه دانشجویی دانشگاه شهید چمران (اهواز) پی‌می‌گیرد. این تحقیق به هشت فرضیه مطرح شده پاسخ می‌دهد.

روش

جامعه آماری و شیوه نمونه‌گیری

جامعه آماری پژوهش حاضر کلیه دانشجویان دخترو پسر سال تحصیلی ۸۱-۸۲ دانشگاه شهید چمران می‌باشد. نمونه تحقیق شامل ۲۳۹ نفر (۱۲۵ دختر و ۱۱۴ پسر) است که به صورت نمونه‌گیری تصادفی چند مرحله‌ای از بین دانشجویانی که در خوابگاههای دانشجویی پسرانه و دخترانه دانشگاه سکونت داشتند انتخاب شدند. ابتدا،

فرضیه‌های تحقیق

۱. انتظارات خودکارآمدی شغلی دانشجویان پسر و دختر در مشاغل ده گانه حیطه مردانه از خرده مقیاس نیازمندیهای آموزشی متفاوت است.

۲. انتظارات خودکارآمدی شغلی دانشجویان در مشاغل ده گانه حیطه مردانه از خرده مقیاس نیازمندیهای آموزشی متفاوت است.

۳. انتظارات خودکارآمدی شغلی دانشجویان پسر و دختر در حیطه مشاغل ده گانه زنانه از

اعتباریابی و مقایسه انتظارات خودکارآمدی شغلی در دانشجویان پسر و دختر ...

هستند، که آزمودنیها میزان اطمینانشان را به هر یک از مشاغل در یک پیوستار ۱ تا ۱۰ (کاملاً نامطمئن تا کاملاً مطمئن) درجه‌ای نشان می‌دهند. به طور کلی، نمره هر آزمودنی با جمع کردن نمره‌های او در پیوستار ۱۰ نمره‌ای به دست می‌آید. بنابراین، در این مقیاس هر چه نمره آزمودنی بالاتر باشد بیانگر کارآمدی شغلی بالاتر او است.

پایایی و روایی مقیاس انتظارات خودکارآمدی شغلی

بررسیهای به عمل آمده در مورد پایایی مقیاس انتظارات خودکارآمدی شغلی نشان می‌دهد که این مقیاس از پایایی قابل قبولی برخوردار است. لایتون^۱ (۱۹۸۴) ضرایب پایایی همسانی درونی را برای کل مقیاس خودکارآمدی شغلی ۰/۹۵، برای مشاغل سنتی زنانه در مقیاسهای فرعی نیازمندیهای آموزشی و وظایف شغلی ۰/۹۱ و برای مشاغل حیطه مردانه در مقیاسهای فرعی نیازمندیهای آموزشی و وظایف شغلی ۰/۹۲ گزارش می‌کند. زیلبر^۲ (۱۹۸۸) ضریب آلفای کرونباخ را برای کل مقیاس و مقیاسهای فرعی نیازمندیهای آموزشی و وظایف شغلی به ترتیب ۰/۹۴، ۰/۹۲ و ۰/۸۹ به دست آورد. بنابر این، شواهدی از همگنی انواع گویه‌ها (نیازمندیهای آموزشی در برابر وظایف شغلی)

از بین تمام خوابگاههای موجود چهار خوابگاه (۳ خوابگاه پسرانه و ۱ خوابگاه دخترانه) به صورت تصادفی ساده برگزیده شدند. سپس از بین این خوابگاهها بر اساس جمعیت دانشجویی، تعداد طبقات و اتاقهای موجود در آنها تعداد مورد نظر انتخاب شدند. همچنین پس از بررسی داده‌ها، ۲۰ مورد از آزمودنیها که نمره‌های آنها پرت و انتهایی بود از کل نمونه حذف شدند. بدین ترتیب، تعداد آزمودنیها به ۲۱۹ نفر (۱۱۴ پسر و ۱۰۵ دختر) تقلیل یافت. میانگین سنی نمونه تحقیق ۲۱/۳۶ سال با انحراف معیار ۲/۱۸، میانگین سنی دختران ۲۱/۲۳ سال با انحراف معیار ۲/۰۳ و میانگین سنی پسران ۲۱/۴۸ سال با انحراف معیار ۲/۳۲ می‌باشد.

ابزار تحقیق

در این تحقیق برای اندازه‌گیری اولویتهای مشاغل در جامعه دانشجویی از مقیاس انتظارات خودکارآمدی شغلی ۲۰ سؤالی فرم-A- بتز و همکاران (۱۹۸۱) استفاده شد. در واقع، این مقیاس برای اندازه‌گیری ادراکات خودکارآمدی شغلی دانشجویان و دانشآموزان تدوین شده است. در این تحقیق از دو خرده مقیاس انتظارات خودکارآمدی شغلی: (۱) نیازمندیهای آموزشی، و (۲) وظایف شغلی استفاده شد. هر یک از مقیاسهای فرعی دارای ۲۰ سؤال در ارتباط با مشاغل معروف جامعه

¹ - Layton

² - Zilber

مجله علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید چمران اهواز

جدول ۱. ضرایب پایایی مقیاس انتظارات خودکارآمدی شغلی در دو خرده مقیاس نیازمندیهای آموزشی (مشاگل حیطه مردانه و مشاغل حیطه زنانه) و وظایف شغلی (مشاگل حیطه مردانه و مشاغل حیطه زنانه) در کل نمونه و برای خرده مقیاسها به تفکیک جنس با دو روش آلفای کرونباخ و تنصیف

دختران			پسران			کل آزمودنیها			نمونه	
تصنیف	آلفای کرونباخ	تعداد	تصنیف	آلفای کرونباخ	تعداد	تصنیف	آلفای کرونباخ	تعداد	مقیاس	شاخص های آماری
۰/۸۰	۰/۹۰	۱۰۵	۰/۹۳	۰/۹۰	۱۱۴	۰/۸۷	۰/۸۹	۲۱۹	خودکارآمدی شغلی	
۰/۸۰	۰/۸۰	۱۰۵	۰/۸۰	۰/۸۳	۱۱۴	۰/۸۰	۰/۸۱	۲۱۹	نیازمندیهای آموزشی	
۰/۶۹	۰/۶۹	۱۰۵	۰/۷۳	۰/۷۴	۱۱۴	۰/۷۱	۰/۷۲	۲۱۹	مشاگل حیطه زنانه	
۰/۷۱	۰/۷۱	۱۰۵	۰/۶۹	۰/۶۸	۱۱۴	۰/۷۰	۰/۷۰	۲۱۹	مشاگل حیطه مردانه	
۰/۸۰	۰/۸۵	۱۰۵	۰/۶۹	۰/۷۸	۱۱۴	۰/۷۳	۰/۸۴	۲۱۹	وظایف شغلی	
۰/۷۷	۰/۷۴	۱۰۵	۰/۶۷	۰/۶۹	۱۱۴	۰/۷۱	۰/۷۱	۲۱۹	مشاگل حیطه زنانه	
۰/۷۳	۰/۷۶	۱۰۵	۰/۵۲	۰/۶۰	۱۱۴	۰/۶۲	۰/۶۸	۲۱۹	مشاگل حیطه مردانه	

۰/۸۱ (۰/۸۰) برای خرده مقیاس نیازمندیهای آموزشی و ۰/۸۴ (۰/۷۳) برای خرده مقیاس وظایف شغلی به دست آمد. ضرایب آلفای کرونباخ (و تنصیف) دانشجویان دختر در مقیاس انتظارات خودکارآمدی شغلی ۰/۹۰ (۰/۸۰) و در دانشجویان پسر (۰/۹۳) بود. همچنین، ضرایب آلفای کرونباخ (و تنصیف) مشاغل سنتی (زنانه) در کل نمونه از خرده مقیاس نیازمندیهای آموزشی ۰/۷۲ (۰/۷۱) و در مشاغل غیر سنتی (مردانه) ۰/۷۰ (۰/۷۰) و ضرایب آلفای کرونباخ (و تنصیف) مشاغل سنتی (زنانه) و غیر سنتی (مردانه) در کل نمونه از خرده مقیاس وظایف شغلی به ترتیب ۰/۷۱ و ۰/۶۸ (۰/۶۲) محاسبه شد. دیگر ضرایب پایایی برای خرده مقیاسها

و انواع مشاغل (حیطه مردانه در برابر حیطه زنانه) وجود دارد. هاکت و کمپبل^۱ (۱۹۸۷) ضرایب پایایی کل نمره‌های سطح و نیرومندی مقیاس خودکارآمدی شغلی را به فاصله یک هفته ۰/۵۵ و ۰/۷۰ گزارش می‌دهند.

در این تحقیق، برای سنجش همسانی درونی مقیاس انتظارات خودکارآمدی شغلی (خرده مقیاسهای نیازمندیهای آموزشی و وظایف شغلی، مشاغل حیطه مردانه و مشاغل حیطه زنانه) در کل نمونه و به تفکیک جنس از ضرایب آلفای کرونباخ و تنصیف استفاده شد. همان طور که در جدول ۱ ملاحظه می‌شود، نتایج به دست آمده از ضرایب آلفای کرونباخ (و تنصیف) برای کل نمونه در مقیاس انتظارات خودکارآمدی شغلی ۰/۸۹ (۰/۸۷)،

^۱ - Compbell

اعتباریابی و مقایسه انتظارات خودکارآمدی شغلی در دانشجویان پسر و دختر ...

دوم منفی بود ولی به لحاظ آماری معنی‌دار نبود (۱۳/۰-).

در تحقیق حاضر، برای سنجش روایی مقیاس انتظارات خودکارآمدی شغلی و خرده مقیاسهای آن از مقیاس خودکارآمدی عمومی نظامی، شوارز و جروزلم^۲ (۱۹۹۶) استفاده شد. همبستگی بین کل مقیاس انتظارات خودکارآمدی شغلی و خودکارآمدی عمومی نظامی و همکاران (۱۹۹۶) ۰/۲۹ (۹۱ نفر) $P < 0.001$ ، همبستگی بین خرده مقیاسهای نیازمندی‌های آموزشی و وظایف شغلی با خودکارآمدی عمومی نظامی و همکاران (۱۹۹۶) به ترتیب ۰/۳۰ (۹۱ نفر) $P < 0.001$ و ۰/۲۸ (۹۱ نفر) $P < 0.001$ به دست آمد. همبستگی ساده بین مقیاس انتظارات خودکارآمدی شغلی با خودکارآمدی عمومی نظامی و همکاران (۱۹۹۶) در نمونه دانشجویان پسر ۰/۳۴ (۴۷ نفر) $P < 0.01$ و در نمونه دانشجویان دختر ۰/۳۰ (۴۴ نفر) $P < 0.05$ محاسبه شد. به علاوه، همبستگی بین خرده مقیاسهای نیازمندی‌های آموزشی و وظایف شغلی با خودکارآمدی عمومی در نمونه دانشجویان دختر (۴۴ نفر) به ترتیب ۰/۳۲ (۰/۰۵) $P < 0.07$ و ۰/۲۸ (۰/۰۵) $P < 0.08$ ، در نمونه دانشجویان پسر به ترتیب ۰/۳۵ (۰/۰۵) $P < 0.05$ و ۰/۳۲ (۰/۰۵) $P < 0.05$ به دست آمدند. با اینکه، همبستگی‌های محاسبه شده در

نیازمندی‌های آموزشی و وظایف شغلی به تفکیک جنس در جدول ۱ آمده‌اند.

شواهد فراوانی برای روایی مقیاس انتظارات خودکارآمدی شغلی وجود دارد. زیلبر (۱۹۸۸) مقیاس انتظارات خودکارآمدی را که شامل تکالیف مربوط به شغل بود برای هر یک از بیست شغل مقیاس باورهای خودکارآمدی شغلی گسترش داد. در مطالعه فوق همبستگیها در زنان به طور معنی‌داری از همبستگیها در مردان بالاتر بودند. ویلیامز^۱ (۱۹۹۳) رابطه بین مقیاس انتظارات خودکارآمدی شغلی و ۲۳۰ گویه مقیاس انتظارات خودکارآمدی شغلی تکلیف خاص را در بین مردان و زنان دانشجو برای مشاغل سنتی حیطه مردانه به ترتیب، ۰/۵۱ و ۰/۵۶ و همبستگی بین زنان و مردان دانشجو را برای مشاغل یا کارهای حیطه زنانه، به ترتیب، ۰/۴۲ و ۰/۷۰ به دست آورد. همچنین، لایتون (۱۹۸۴) همبستگی معنی‌داری بین خودکارآمدی حیطه زنانه و دامنه‌ای از گرینه‌های سنتی (۰/۱۸ و ۰/۱۹) در دو نمونه دانشجویی و بین خودکارآمدی حیطه مردانه و دامنه‌ای از گرینه‌های غیرسنتی (۰/۴۴ و ۰/۳۳) در دو نمونه فوق گزارش کرد. وی یک همبستگی معنی‌دار را بین خودکارآمدی و جایگاه مهار درونی در یک نمونه به مقدار ۰/۲۲ گزارش می‌کند. این همبستگی در نمونه

² - Nezami, Schwarzer & Jerusalem

¹ - Williams

مجله علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید چمران اهواز

جدول ۲. میانگین و انحراف معیار مقیاس انتظارات خودکارآمدی شغلی در کل و در خرده مقیاسها به تفکیک جنس

جنس						نمونه		
دختران			پسران			کل نمونه		شاخصهای آماری مقیاس
انحراف معیار	میانگین	تعداد	انحراف معیار	میانگین	تعداد	انحراف معیار	میانگین	تعداد
۷/۷۴	۲۴/۳۴	۱۰۵	۸/۳۴	۲۴/۲۲	۱۱۴	۸/۰۸	۲۴/۲۸	۲۱۹
۴/۲۶	۱۲/۳۹	۱۰۵	۴/۲۸	۱۲/۲۳	۱۱۴	۴/۲۶	۱۲/۳۱	۲۱۹
۲/۴۶	۷/۲۳	۱۰۵	۲/۵۷	۵/۵۴	۱۱۴	۲/۵۴	۵/۹۲	۲۱۹
۲/۳۶	۷/۰۵	۱۰۵	۲/۳۲	۷/۶۹	۱۱۴	۲/۲۶	۷/۳۸	۲۱۹
۴/۴۳	۱۱/۹۵	۱۰۵	۴/۲۸	۱۱/۹۹	۱۱۴	۴/۲۵	۱۱/۹۷	۲۱۹
۲/۳۵	۷/۲۷	۱۰۵	۲/۳۸	۵/۷۷	۱۱۴	۲/۳۸	۷/۰۱	۲۱۹
۲/۳۹	۵/۶۷	۱۰۵	۲/۳۳	۷/۲۱	۱۱۴	۲/۳۷	۵/۹۵	۲۱۹

می باشدند. همچنین، میانگینها (انحرافهای معیار) دانشجویان پسر و دختر در کل و در خرده مقیاسهای انتظارات خودکارآمدی شغلی به تفکیک مطرح شده‌اند.

همان طور که در جدول ۳ ملاحظه می‌شود، بالاترین و پایین‌ترین میانگین (و انحراف معیار) مشاغل ده‌گانه حیطه مردانه از خرده مقیاس نیازمندیهای آموزشی برای کل نمونه به ترتیب ۷/۰۳ (۳/۷۸) برای شغل "مدیر مدرسه" و ۳/۲۷ (۴/۱۰) برای شغل "افسر پلیس راه" می‌باشدند. بالاترین میانگین (و انحراف معیار) مشاغل ده‌گانه حیطه مردانه در نمونه دانشجویان پسر مربوط به شغل "مدیر مدرسه" ۶/۹۹ (۳/۷۹) و پایین‌ترین میانگین (و انحراف معیار) ۳/۴۳ (۴/۰۸) مربوط به "شغل افسر پلیس راه" هستند. همچنین، در نمونه دانشجویان دختر بالاترین میانگین (و انحراف

سطح پائینی هستند، اما همه آنها به لحاظ آماری معنی دارند.

یافته‌ها

در این بخش یافته‌های توصیفی و یافته‌های مربوط به فرضیه‌های تحقیق آمده‌اند. جدول ۲ میانگین و انحراف معیار مقیاس انتظارات خودکارآمدی شغلی را در کل نمونه، در خرده مقیاسها و به تفکیک جنس نشان می‌دهد.

همان گونه که در جدول ۲ مشاهده می‌شود، میانگینها (انحرافهای معیار) کل دانشجویان در مقیاس انتظارات خودکارآمدی شغلی ۲۴/۲۸ (۸/۰۸)، نیازمندیهای آموزشی ۱۲/۳۱ (۴/۲۶)، مشاغل ده گانه حیطه مردانه ۶/۳۸ (۲/۲۶)، زنانه ۵/۹۲ (۲/۵۴) و وظایف شغلی ۱۱/۹۷ (۴/۲۵)، مشاغل ده گانه حیطه زنانه ۷/۰۱ (۲/۳۸) و مردانه ۵/۹۵ (۲/۳۷)

اعتباریابی و مقایسه انتظارات خودکارآمدی شغلی در دانشجویان پسر و دختر ...

معیار) از بین مشاغل ده گانه حیطه مردانه کمترین میانگین و (انحراف معیار) (۴) متعلق به شغل "کارمند اداره حوزه نظام وظیفه" ۷/۰۷ (۳/۷۸) مربوط به شغل مدیر مدرسه و

جدول ۳. میانگین و انحراف معیار مشاغل ده گانه حیطه مردانه از خرده مقیاس نیازمندیهای شغلی در کل و به تفکیک

جنس

نیازمندیهای آموزشی									خرده مقیاس
نمونه دختران			نمونه پسران			کل نمونه			نمونه مشاغل ده گانه حیطه مردانه
انحراف معیار	میانگین	تعداد	انحراف معیار	میانگین	تعداد	انحراف معیار	میانگین	تعداد	
۴/۳۰	۴/۲۸	۱۰۵	۳/۹۶	۶/۲۰	۱۱۴	۴/۲۳	۵/۲۴	۲۱۹	حسابدار
۴	۳	۱۰۵	۴/۲۰	۳/۷۷	۱۱۴	۴/۱۱	۳/۴۸	۲۱۹	کارمند اداره حوزه نظام وظیفه
۴/۱۳	۲/۱۰	۱۰۵	۴/۰۸	۳/۴۳	۱۱۴	۴/۱۰	۳/۲۷	۲۱۹	افسر پلیس راه
۳/۸۸	۲/۹۰	۱۰۵	۳/۹۳	۴/۶۵	۱۱۴	۴	۳/۷۷	۲۱۹	ریاضیدان
۳/۷۸	۷/۰۷	۱۰۵	۳/۷۹	۷/۹۹	۱۱۴	۳/۷۸	۷/۰۳	۲۱۹	مدیر مدرسه
۴/۱۹	۵/۰۱	۱۰۵	۴/۱۲	۳/۷۳	۱۱۴	۴/۱۹	۴/۳۷	۲۱۹	پزشک
۴/۰۸	۵/۸۵	۱۰۵	۴/۲۵	۵/۰۴	۱۱۴	۴/۱۷	۵/۳۱	۲۱۹	وکیل
۴/۲۲	۵/۰۹	۱۰۵	۴/۲۵	۵/۸۶	۱۱۴	۴/۲۵	۵/۴۷	۲۱۹	مهندس
۴/۳۶	۵/۸۳	۱۰۵	۳/۹۴	۵/۹۹	۱۱۴	۴/۱۴	۵/۹۱	۲۱۹	کارمند اداره ثبت احوال
۴/۵۰	۴/۷۴	۱۰۵	۳/۸۴	۷/۶۹	۱۱۴	۴/۲۷	۵/۷۲	۲۱۹	مدیر فروش

جدول ۴. منبع پراکندگی، مجموع مجذورات، درجه آزادی، میانگین مجموع مجذورات، F، مشاهده شده و سطح P تحلیل واریانس با اندازه‌گیریهای مکرر روی عامل مشاغل ده گانه حیطه مردانه از خرده مقیاس نیازمندیهای آموزشی

نسبت P سطح	میانگین مجذورات	درجه آزادی	مجموع مجذورات	منع تغییرات
				بین آزمودنیها
۳/۹۹ ۰/۰۴۷	۱۸۰/۱۶	۱	۱۸۰/۱۶	جنس
				آزمودنیهای درون گروهها
				درون آزمودنیها
۲۳/۸۵ ۰/۰۰۰۱	۳۲۴/۱۳	۹	۲۹۱۷/۲۵	مشاغل ده گانه حیطه مردانه
۴/۷۰ ۰/۰۰۰۱	۶۳/۹۳	۹	۵۷۵/۴۵	جنس × مشاغل ده گانه حیطه مردانه
	۱۳/۰۹	۱۹۰۳	۲۶۵۴۲/۳۲	درون خانه‌ای

مجله علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید چمران اهواز

مردانه از خرده مقیاس نیازمندیهای آموزشی با هم تفاوت دارند. این یافته فرضیه دوم تحقیق را تأیید می‌نماید. برای اینکه دقیقاً معلوم شود که در کدام یک از مشاغل دگانه حیطه مردانه خرده مقیاس خودکارآمدی نیازمندیهای آموزشی بین پسرها و دخترها تفاوت وجود دارد. از روش پیگیری توکی استفاده شد (به جدول ۵ مراجعه کنید).

جدول ۵ مقایسه تفاضل میانگینهای مشاغل دگانه حیطه مردانه از خرده مقیاس انتظارات خودکارآمدی شغلی نیازمندیهای آموزشی را با استفاده از روش پیگیری توکی نشان می‌دهد.

همچنین، در جدول ۵ ملاحظه می‌شود که بالاترین (آسانترین) و پایینترین (دشوارترین) میانگین در بین مشاغل دگانه حیطه مردانه از خرده مقیاس نیازمندیهای آموزشی به ترتیب مربوط به شغل "مدیر مدرسه" (۷/۰۳) و "افسر پلیس راه" (۳/۲۷) می‌باشد. همچنین، در اکثر مشاغل دگانه حیطه مردانه از خرده مقیاس نیازمندیهای آموزشی که اختلاف میانگین آنها بیشتر می‌باشد، در بین دانشجویان از لحاظ خودکارآمدی شغلی در مشاغل فوق تفاوت معنی دار وجود دارد. این نتایج فرضیه دوم تحقیق را تأیید می‌کند.

همچنین، نسبت F (جنس × مشاغل دگانه) برابر با $4/70$ می‌باشد، که در سطح آماری $p=0.0001$ معنی‌دار است و حاکی از آن است که دانشجویان به طور کلی، دست کم، در یک زوج از مشاغل دگانه حیطه

می‌باشند. در نهایت، خودکارآمدی شغلی دانشجویان پسر نسبت به دانشجویان دختر در مشاغل حسابداری، ریاضیدان و مدیر فروش از مشاغل دگانه حیطه مردانه از خرده مقیاس نیازمندیهای آموزشی بیشتر می‌باشد.

جدول ۴ نتایج تحلیل واریانس دو عاملی (جنس و مشاغل دگانه حیطه مردانه از خرده مقیاس نیازمندیهای آموزشی) (بازدیدهای مکرر روی عامل مشاغل دگانه را نشان می‌دهد).

همان طور که از جدول ۴ بر می‌آید، نسبت F (عامل جنس) مقیاس انتظارات خودکارآمدی شغلی، مشاغل دگانه حیطه مردانه از خرده مقیاس نیازمندیهای آموزشی برابر با $3/99$ ($p=0.047$) است. این نسبت نشان می‌دهد که بین دانشجویان پسر و دختر از لحاظ میزان انتظارات خودکارآمدی شغلی کلی مربوط به مشاغل دگانه حیطه مردانه از خرده مقیاس نیازمندیهای آموزشی تفاوت معنی‌دار وجود دارد. بنابراین، این یافته فرضیه اول تحقیق را تأیید می‌کند. یعنی، دانشجویان پسر در مشاغل دگانه حیطه مردانه از خرده مقیاس نیازمندیهای آموزشی از دانشجویان دختر برتر می‌باشند. همچنین، نسبت F (عامل مشاغل دگانه) برابر با $85/23$ می‌باشد، که در سطح آماری $p=0.0001$ معنی‌دار است و حاکی از آن است که دانشجویان به طور کلی، دست کم، در یک زوج از مشاغل دگانه حیطه

اعتباریابی و مقایسه انتظارات خودکارآمدی شغلی در دانشجویان پسر و دختر ...

جدول ۵. مقایسه تفاضل میانگینهای مشاغل ده گانه حیطه مردانه از خرده مقیاس نیازمندیهای آموزشی با استفاده از روش پیگیری توکی

مدیر فروش	کارمند اداره ثبت احوال	مهندس	وکیل	پزشک	مدیر مدرسه	ریاضی دان	افسر پلیس راه	کارمند حوزه نظام وظیفه	حسابدار	میانگینها	مشاغل ده گانه حیطه مردانه وظایف شغلی
۵/۷۲	۵/۹۱	۵/۴۷	۵/۳۱	۳/۳۷	۷/۰۳	۳/۷۷	۳/۲۷	۳/۳۸	۵/۲۴		
-۰/۴۷ P=۰/۷۴	-۰/۶۶ P=۰/۰۴۲	-۰/۰۲۳ P=۰/۴۷۴	-۰/۰۲ P=۰/۰۵۹	۰/۸۷ P=۰/۰۱۴	-۱/۷۹ P=۰/۰۰۱	-۱/۴۷ P=۰/۰۰۱	-۱/۹۷ P=۰/۰۰۱	-۱/۸۶ P=۰/۰۰۱	-	۵/۲۴	حسابدار
-۲/۳۳ P=۰/۰۰۱	-۲/۰۲ P=۰/۰۰۱	-۲/۰۸ P=۰/۰۰۱	-۱/۹۲ P=۰/۰۰۱	-۰/۹۸ P=۰/۰۱۱	-۳/۶۰ P=۰/۰۰۱	-۰/۳۸ P=۰/۶۹۲	۰/۱۲ P=۰/۶۳۹	-		۳/۳۸	کارمند حوزه نظام وظیفه
-۲/۴۰ P=۰/۰۰۱	-۲/۶۴ P=۰/۰۰۱	-۲/۰۰ P=۰/۰۰۱	-۲/۰۴ P=۰/۰۰۱	-۱/۱۰ P=۰/۰۰۴	-۳/۷۶ P=۰/۰۰۱	-۰/۵۰ P=۰/۱۷۰	-			۳/۲۷	افسر پلیس راه
-۱/۹۴ P=۰/۰۰۱	-۲/۱۴ P=۰/۰۰۱	-۱/۷۰ P=۰/۰۰۱	-۱/۰۳ P=۰/۰۰۱	-۰/۰۹ P=۰/۰۰۱	-۳/۲۶ P=۰/۰۰۱	-				۳/۷۷	ریاضی دان
۱/۳۱ P=۰/۰۰۱	۱/۱۲ P=۰/۰۰۱	۱/۵۶ P=۰/۰۰۱	۱/۷۲ P=۰/۰۰۱	-۲/۶۶ P=۰/۰۰۱	-					۷/۰۳	مدیر مدرسه
-۱/۳۵ P=۰/۰۰۱	-۱/۵۴ P=۰/۰۰۱	-۱/۱۰ P=۰/۰۰۱	-۱/۹۴ P=۰/۰۰۷	-						۴/۳۷	پزشک
-۰/۴۱ P=۰/۲۶۳	-۰/۷۰ P=۰/۰۴۰	-۰/۱۶ P=۰/۶۶۴	-							۵/۳۱	وکیل
۰/۲۴ P=۰/۵۲۶	-۰/۴۳ P=۰/۲۸۰	-								۵/۴۷	مهندس
۰/۱۹ P=۰/۵۴۸	-									۵/۹۱	کارمند اداره ثبت احوال
-										۵/۷۲	مدیر فروش

مجله علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید چمران اهواز

نمودار ۱. تعامل جنس و مشاغل دهگانه حیطه مردانه از خرده مقیاس نیازمندیهای آموزشی

ترتیب مربوط به مشاغل معلم مدرسه ابتدایی ۶/۵۲ (۴/۱۹) و درمانگر فیزیکی ۷۴/۳)، برای پسران به ترتیب مشاغل معلم مدرسه ابتدایی ۶/۲۳ (۴/۲۳) و درمانگر فیزیکی ۲/۸۰ (۳/۸) و برای دختران به ترتیب آشپزی و خانه‌داری ۷/۲۸ (۳/۷۶) و درمانگر فیزیکی ۲/۴۹ (۳/۶۸) هستند. همچنین، انتظارات خودکارآمدی شغلی دانشجویان دختر از خودکارآمدی شغلی دانشجویان پسر در مشاغل منشی گری، معلم هنر، آشپزی و خانه داری، مددکار اجتماعی و تکنسین دهان و دندان از مشاغل دهگانه حیطه زنانه در خرده مقیاس نیازمندیهای آموزشی بیشتر می‌باشد. در جدول شماره ۷ نتایج تحلیل واریانس عاملی با اندازه‌گیریهای مکرر بر روی عامل مشاغل دهگانه حیطه زنانه خرده مقیاس نیازمندیهای آموزشی آمده است. همان‌طور که

آن است که بین دانشجویان پسر و دختر حداقل در یکی از مشاغل دهگانه حیطه مردانه از خرده مقیاس نیازمندیهای آموزشی تفاوت معنی‌دار دیده می‌شود. نمره‌ها نشان می‌دهد که پسرها در مشاغل حسابدار، ریاضی‌دان، و مدیر فروش بالاتر از نمره‌های دخترها است (تعامل غیر رتبه‌ای). در حالی که دخترها در شغل پزشک بالاتر از پسرها می‌باشند (به نمودار ۱ مراجعه کنید).

در جدول ۶ میانگین و انحراف معیار مشاغل دهگانه حیطه زنانه از خرده مقیاس نیازمندیهای آموزشی در کل و به تفکیک جنس آمده است. همان‌طور که در جدول ۶ ملاحظه می‌شود، بالاترین (آسانترین) و کمترین (دشوارترین) میانگین (و انحراف معیار) برای کل نمونه در مشاغل دهگانه حیطه زنانه از خرده مقیاس نیازمندیهای آموزشی به

اعتباریابی و مقایسه انتظارات خودکارآمدی شغلی در دانشجویان پسر و دختر ...

شغلی دانشجویان پسر و دختر در حیطه مشاغل ده گانه زنانه از خرده مقیاس نیازمندیهای آموزشی متفاوت است، تأیید

از جدول ۷ بر می‌آید، نسبت F (جنس) برابر با ۹/۴۳ می‌باشد ($p=0/002$). این یافته فرضیه سوم تحقیق را مبنی بر انتظارات خودکارآمدی

جدول ۶. میانگین و انحراف معیار مشاغل ده گانه حیطه زنانه از خرده مقیاس نیازمندیهای آموزشی در کل و به تفکیک

جنس

نیازمندیهای آموزشی									خرده مقیاس
نمونه دختران			نمونه پسران			کل نمونه			نمونه مشاغل ده گانه حیطه زنانه
انحراف معیار	میانگین	تعداد	انحراف معیار	میانگین	تعداد	انحراف معیار	میانگین	تعداد	
۴/۰۹	۴	۱۰۵	۳/۹۴	۴/۰۲	۱۱۴	۴	۴/۰۱	۱۲۹	تکنسین رادیولوژی
۴/۳۲	۷/۴۲	۱۰۵	۴/۱۸	۵/۱۶	۱۱۴	۴/۲۸	۵/۷۸	۱۲۹	منشی گری
۳/۷۸	۲/۴۸	۱۰۵	۳/۸۱	۲/۸۰	۱۱۴	۳/۷۴	۲/۶۴	۱۲۹	درمانگر فیزیکی
۴/۲۹	۴/۷۱	۱۰۵	۴	۳/۳۷	۱۱۴	۴/۱۹	۴/۰۴	۱۲۹	علم هنر
۴/۵۴	۴/۵۸	۱۰۵	۴/۱۳	۵/۲۸	۱۱۴	۴/۳۵	۴/۹۳	۱۲۹	آذانس مسافرتی
۳/۷۶	۷/۲۶	۱۰۵	۴/۲۸	۳/۶۵	۱۱۴	۴/۳۸	۵/۴۶	۱۲۹	آشپزی و خانهداری
۴/۱۷	۷/۱۰	۱۰۵	۴/۰۲	۴/۴۱	۱۱۴	۴/۱۷	۵/۲۶	۱۲۹	مددکار اجتماعی
۴/۳۰	۴/۴۵	۱۰۵	۴/۰۸	۳/۰۴	۱۱۴	۴/۲۴	۳/۷۴	۱۲۹	تکنسین بهداشت دهان و دندان
۱/۴	۳/۲۱	۱۰۵	۳/۹۶	۳/۰۶	۱۱۴	۳/۶۸	۳/۱۳	۱۲۹	تکنسین پزشکی
۴/۱۴	۷/۸۱	۱۰۵	۴/۲۳	۷/۲۳	۱۱۴	۴/۱۹	۷/۵۲	۱۲۹	علم مدرسه ابتدایی

جدول ۷. منبع پراکندگی، مجموع مجذورات، درجهات آزادی، میانگین مجذورات، F مشاهده شده و سطح P تحلیل واریانس عاملی با اندازه گیریهای مکرر بر روی عامل مشاغل ده گانه حیطه زنانه از خرده مقیاس نیازمندیهای آموزشی

منبع تغیرات	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	نسبت F سطح p
بین آزمودنیها				
جنس	۴۴/۳۸	۱	۴۴/۳۸	۹/۴۳ ۰/۰۰۲
آزمودنیهای درون گروهها	۱۰۲۰/۷۲	۲۱۷	۴/۷۰	
درون آزمودنیها				
مشاغل ده گانه حیطه زنانه	۳۰۰۳/۶۲	۹	۳۳۲/۷۳	۲۴/۸۳ ۰/۰۰۰۱
جنس × مشاغل ده گانه حیطه زنانه	۷۷۲/۸۴	۹	۸۵/۸۷	۷/۳۸ ۰/۰۰۰۱
درون خانهای	۲۶۲۴۹/۹۹	۱۹۰۳	۱۳/۴۴	

مجله علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید چمران اهواز

جدول ۸ مقایسه تفاضل میانگینهای مشاغل ده گانه حیطه زنانه از خرد مقياس نیازمندیهای آموزشی با استفاده از روش پیگیری

معلم مدرسه ابتدایی	تکنسین پزشکی	تکنسین دهان و دندان	مددکار اجتماعی	آشپزی و خانه‌داری	کارمند آژانس مسافرتی	معلم هنر	درمانگر فیزیکی	منشی گری	تکنسین رادیولوژی	مشاغل ده گانه حیطه زنانه از خرد مقياس نیازمندیهای آموزشی
۶/۵۲	۳/۱۳	۳/۷۴	۰/۲۵	۰/۴۵	۴/۹۳	۴/۰۴	۲/۶۴	۵/۷۸	۴	میانگینها
-۲/۱۵ P=۰/۰۰۰۱	۰/۸۷ P=۰/۰۰۰۱	۰/۲۶ P=۰/۴۱۶	-۱/۲۵ P=۰/۰۰۰۱	-۱/۴۵ P=۰/۰۰۰۱	-۰/۹۲ P=۰/۰۱۵	-۰/۰۲ P=۰/۹۳۸	-۱/۳۶ P=۰/۰۰۰۱	-۱/۷۸ P=۰/۰۰۰۱	-	۴
-۰/۷۳ P=۰/۰۲۹	۲/۷۵ P=۰/۰۰۱	۲/۰۴ P=۰/۰۰۰۱	۰/۰۳ P=۰/۱۳۷	۰/۳۳ P=۰/۳۳۷	۰/۸۶ P=۰/۰۱۴	۱/۷۴ P=۰/۰۰۱	۳/۱۴ P=۰/۰۰۰۱	-	۵/۷۸	منشی گری
-۰/۳۸۸ P=۰/۰۰۰۱	-۰/۴۹ P=۰/۰۵۴	-۱/۱۰ P=۰/۰۰۰۱	-۲/۶۱ P=۰/۰۰۰۱	-۲/۸۱ P=۰/۰۰۰۱	-۲/۲۹ P=۰/۰۰۰۱	-۱/۴۰ P=۰/۰۰۰۱	-		۲/۶۴	درمانگر فیزیکی
-۲/۴۸ P=۰/۰۰۰۱	۰/۹۰ P=۰/۰۱۰	۰/۲۹ P=۰/۰۳۷۳	-۱/۲۱ P=۰/۰۰۰۱	-۱/۴۱ P=۰/۰۰۰۱	۰/۹۰ P=۰/۰۱۸	-			۴/۰۴	معلم هنر
-۱/۵۹ P=۰/۰۰۰۱	۱/۷۹ P=۰/۰۰۰۱	۱/۱۸ P=۰/۰۰۰۲	-۰/۳۲ P=۰/۰۳۸۲	۰/۰۲ P=۰/۱۷۷	-				۴/۹۳	کارمند آژانس مسافرتی
-۱/۰۶ P=۰/۰۰۰۲	۲/۳۲ P=۰/۰۰۰۱	۱/۸۱ P=۰/۰۰۰۱	۰/۲۰ P=۰/۰۵۶۹	-					۰/۴۰	آشپزی و خانه‌داری
-۱/۲۶ P=۰/۰۰۰۱	۲/۱۲ P=۰/۰۰۰۱	۱/۰۱ P=۰/۰۰۰۱	-						۰/۲۵	مددکار اجتماعی
-۲/۷۷ P=۰/۰۰۰۱	۰/۶۱ P=۰/۰۲	-							۳/۷۴	تکنسین دهان و دندان
-۸/۳۸ P=۰/۰۰۰۱	-								۳/۱۳	تکنسین پزشکی
-									۶/۵۲	معلم مدرسه ابتدایی

اعتباریابی و مقایسه انتظارات خودکارآمدی شغلی در دانشجویان پسر و دختر ...

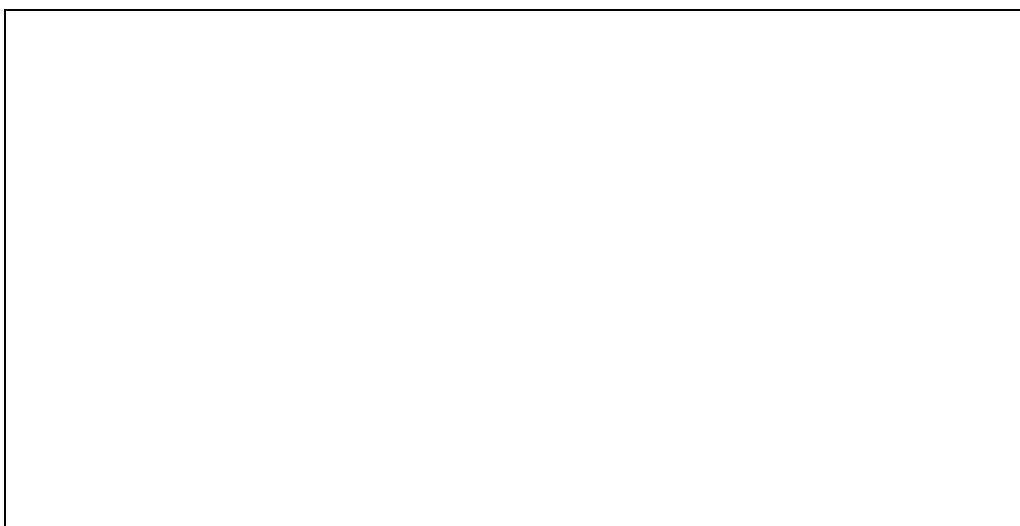
آموزشی یکسان نمی‌باشد. همچنین، بالاترین (آسانترین) و پایین‌ترین (دشوارترین) مشاغل از بین مشاغل دهگانه به ترتیب مربوط به مشاغل معلم مدرسه ابتدایی (۶/۵۲) و درمانگر فیزیکی (۲/۶۴) می‌باشد. به عبارت دیگر، صلاحیت انجام مشاغل مختلف در بین دانشجویان متفاوت است. همچنین انتظارات خودکارآمدی شغلی دانشجویان در اکثر مشاغل دهگانه حیطه زنانه متفاوت می‌باشد، به ویژه مشاغلی که اختلاف میانگین بین آنها زیادتر است. این یافته فرضیه چهارم تحقیق را تأیید می‌کند.

به علاوه، نسبت F تعامل (جنس × مشاغل دهگانه حیطه زنانه) برابر با $38/6$ می‌باشد ($p=0/0001$) است. بنابراین، نمره‌های دخترها در مشاغل منشی‌گری، معلم هنر، خانه داری، مددکار اجتماعی، تکنسین دهان و دندان، ابتدایی از نمره‌های پسرها بالاتر می‌باشند (تعامل غیر رتبه‌ای، به نمودار ۲ توجه کنید).

در جدول شماره ۹ میانگین انحراف معیار مشاغل دهگانه حیطه مردانه از خردۀ مقیاس وظایف شغلی برای کل نمونه و به تفکیک جنس آمده است. همان طور که از جدول ۹ بر می‌آید، مشاغل کارمند اداره ثبت و احوال و مدیر فروش در کل نمونه مشاغل دهگانه حیطه مردانه در خردۀ مقیاس وظایف آموزشی به ترتیب دارای بالاترین و کمترین میانگین ۵/۹۲

می‌کند. به عبارت دیگر، به طور کلی بین باورها و انتظارات خودکارآمدی شغلی دانشجویان پسر و دختر در مشاغل دهگانه حیطه زنانه (به نفع دانشجویان دختر) در خردۀ مقیاس نیازمندی‌های آموزشی تفاوت دیده می‌شود. همچنین نسبت F (مشاغل دهگانه حیطه زنانه) برابر با $24/83$ ($p=0/0001$) است و بیانگر این است که دانشجویان به طور کلی دست کم، یک زوج از مشاغل دهگانه حیطه زنانه از خردۀ مقیاس نیازمندی‌های آموزشی با هم متفاوتند. این یافته فرضیه چهارم تحقیق را مبنی بر تفاوت انتظارات خودکارآمدی شغلی دانشجویان در حیطه مشاغل دهگانه از خردۀ مقیاس نیازمندی‌های آموزشی را تأیید می‌کند. برای اینکه به طور دقیق معلوم شود که دانشجویان در کدام یک از جفت‌ها مشاغل دهگانه حیطه زنانه از خردۀ مقیاس نیازمندی‌های آموزشی از لحاظ انتظارات تفاوت دارند، از روش پیگیری توکی استفاده شد (به جدول ۸ مراجعه کنید). جدول ۸ مقایسه تفاضل میانگینهای مشاغل دهگانه حیطه زنانه از خردۀ مقیاس انتظارات خودکارآمدی شغلی نیازمندی‌های آموزشی را با استفاده از روش پیگیری توکی نشان می‌دهد. همان طور که در جدول ۸ مشاهده می‌شود، انتظارات خودکارآمدی شغلی دانشجویان در زمینه انجام وظایف معین در مشاغل دهگانه حیطه زنانه نیازمندی‌های

مجله علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید چمران اهواز

نمودار ۲. تعامل جنس مشاغل دهگانه حیطه زنانه از خرده مقیاس نیازمندیهای آموزشی

جدول ۹. میانگین و انحراف معیار مشاغل دهگانه حیطه مردانه از خرده مقیاس وظایف شغلی در کل و به تفکیک

جنس

نیازمندیهای آموزشی									خرده مقیاس	
نمونه دختران			نمونه پسران			کل نمونه			نمونه	
انحراف معیار	میانگین	تعداد	انحراف معیار	میانگین	تعداد	انحراف معیار	میانگین	تعداد	مشاغل دهگانه حیطه مردانه	
۳/۹۵	۳/۴۰	۱۰۵	۳/۹۱	۴/۶۹	۱۱۴	۳/۹۷	۴/۰۷	۲۱۹	ریاضی دان	
۴/۲۱	۵/۷۰	۱۰۵	۴/۰۳	۷/۱۳	۱۱۴	۴/۱۱	۵/۹۲	۲۱۹	کارمند اداره ثبت احوال	
۳/۹۷	۵/۵۰	۱۰۵	۴/۰۶	۵/۳۴	۱۱۴	۴/۰۱	۵/۸۲	۲۱۹	وکیل	
۴/۲۵	۴/۴۷	۱۰۵	۳/۹۶	۳/۱۹	۱۱۴	۴/۱۴	۳/۸۳	۲۱۹	پزشک	
۴/۰۸	۳/۴۶	۱۰۵	۴/۰۳	۳/۵۳	۱۱۴	۴/۰۵	۳/۰۰	۲۱۹	کارمند اداره حوزه نظام وظیفه	
۴/۱۶	۶/۰۷	۱۰۵	۴/۲۴	۴/۹۸	۱۱۴	۴/۲۳	۵/۰۳	۲۱۹	مهندس	
۴/۳۳	۴/۴۷	۱۰۵	۱۰/۳۰	۷/۳۵	۱۱۴	۸/۱۲	۵/۹۱	۲۱۹	مدیر مدرسه	
۴/۲۷	۲/۹۳	۱۰۵	۴/۰۳	۳/۸۹	۱۱۴	۴/۱۶	۳/۴۱	۲۱۹	مدیر فروش	
۴/۳۶	۴/۳۶	۱۰۵	۴/۰۷	۷/۱۵	۱۱۴	۴/۳۲	۵/۲۵	۲۱۹	افسر پلیس راه	
۴/۲۰	۳/۱۹	۱۰۵	۴/۲۰	۴/۳۶	۱۱۴	۴/۲۳	۳/۷۷	۲۱۹	حسابدار	

دختران به ترتیب در شغل مهندس و مدیر فروش از بالاترین و کمترین میانگین ۶/۰۷ و ۲/۹۳ برخوردار میباشند. به علاوه،

و ۳/۴۱ هستند. همچنین، پسران در شغل مدیر مدرسه از بالاترین میانگین ۷/۳۵ و در شغل پزشک از کمترین میانگین ۳/۱۹ و

اعتباریابی و مقایسه انتظارات خودکارآمدی شغلی در دانشجویان پسر و دختر ...

پلیس راه و حسابدار در مشاغل دهگانه حیطه مردانه از خرده مقیاس وظایف شغلی بیشتر میباشد درحالی که دانشجویان دختر نسبت

خودکارآمدی شغلی دانشجویان پسر نسبت به دانشجویان دختر در مشاغلی از جمله ریاضی دان، مدیر فروش، مدیر مدرسه، افسر

جدول ۱۰. منبع پراکندگی، مجموع مجذورات، درجات آزادی، میانگین مجذورات، F مشاهده شده و سطح P تحلیل واریانس عاملی با اندازه‌گیریهای مکرر بر روی عامل مشاغل دهگانه حیطه مردانه از خرده مقیاس وظایف شغلی

منبع تغییرات	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	نسبت سطح
بین آزمودنیها				
جنس				۳/۱۶ ۰/۰۵۹
آزمودنیهای درون گروهها				۰/۰۲
درون آزمودنیها				۲۱۷
مشاغل دهگانه حیطه مردانه	۲۰۹۷/۲۳	۹	۲۳۲/۹۱	۲۴/۸۳ ۰/۰۰۰۱
جنسیت × مشاغل دهگانه حیطه مردانه	۸۰۹/۳۱	۹	۸۹/۹۲	۷۳۸ ۰/۰۰۰۱
درون خانه‌ای	۳۴۹۶۹/۱۵	۱۹۵۳	۱۷/۹۰	

انتظارات خودکارآمدی شغلی دانشجویان پسر و دختر در حیطه مشاغل دهگانه مردانه از خرده مقیاس وظایف شغلی متفاوت است، تأیید نمیکند. به عبارت دیگر، بین انتظارات خودکارآمدی شغلی دانشجویان پسر و دختر در مشاغل دهگانه حیطه مردانه از خرده مقیاس وظایف شغلی تفاوت دیده نمیشود. همچنین، نسبت F (عامل مشاغل دهگانه حیطه مردانه) برابر با ۲۳/۸۳ ($P=0/0001$) است و حاکی از آن است که دانشجویان به طور کلی دست کم در یکی از مشاغل دهگانه حیطه

به دانشجویان پسر در مشاغلی مانند پزشک و مهندس برترند.

جدول ۱۰ منبع پراکندگی، مجموع مجذورات، درجات آزادی، میانگین مجذورات، F مشاهده شده و سطح P تحلیل واریانس عاملی با اندازه‌گیریهای مکرر بر روی عامل مشاغل دهگانه حیطه مردانه از خرده مقیاس وظایف شغلی نشان میدهد. همان‌طور که از جدول ۱۰ بر می‌آید، نسبت F (جنس) برابر با ۳/۶۱ میباشد ($P=0/059$). این یافته فرضیه پنجم تحقیق را به طور کلی مبنی بر

مجله علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید چمران اهواز

همچنین، در اکثر مشاغل دهگانه حیطه مردانه بین دانشجویان تفاوت معنی‌دار وجود دارد (به ویژه، در مشاغلی که میانگین آنها با دیگر مشاغل تفاوت زیادی دارد). این نتایج فرضیه ششم تحقیق را تأیید می‌کند.

به علاوه، نسبت F عامل تعامل (جنس × مشاغل دهگانه حیطه مردانه) برابر با ۳۸/۶ می‌باشد ($p=0.0010$) است. بنابراین، نمره‌های پسرها در مشاغل ریاضی‌دان، مدیر مدرسه، افسر پلیس راه و حسابدار برتر از دخترها می‌باشند. به علاوه، نمره‌های دخترها در مشاغل پزشک و مهندس بالاتر می‌باشند (به نمودار ۳ مراجعه کنید). جدول ۱۱ مقایسه تفاضل میانگینهای مشاغل دهگانه حیطه مردانه خرده مقیاس وظایف شغلی را با استفاده از روش پیگیری توکی نشان می‌دهد.

مردانه از خرده مقیاس نیازمندیهای آموزشی با هم تفاوت دارند. این یافته فرضیه ششم تحقیق مبنی بر اینکه دانشجویان به طور کلی دست کم در یک زوج از مشاغل دهگانه حیطه مردانه از خرده مقیاس وظایف شغلی با هم تفاوت دارند را تأیید می‌کند. بنابراین، برای این که به طور دقیق معلوم شود که دانشجویان در کدام یک از مشاغل دهگانه حیطه مردانه خرده مقیاس وظایف شغلی از لحاظ باورها و انتظارات تفاوت دارند، از روش پیگیری توکی استفاده شد (به جدول ۱۱ مراجعه کنید).

همان طور که از جدول ۱۱ ملاحظه می‌شود، بالاترین (آسانترین) و پایین‌ترین (دشوارترین) میانگین در مشاغل دهگانه حیطه مردانه از خرده مقیاس وظایف شغلی به ترتیب مربوط به شغل کارمند اداره ثبت و احوال (۹۲/۵) و مدیر فروش (۴۱/۳) می‌باشد.

نمودار ۳ تعامل جنس و مشاغل دهگانه حیطه مردانه از خرده مقیاس وظایف شغلی

اعتباریابی و مقایسه انتظارات خودکارآمدی شغلی در دانشجویان پسر و دختر ...

جدول ۱۱. مقایسه تفاضل میانگینهای مشاغل ده گانه حیطه مردانه خرده مقیاس وظایف شغلی با استفاده از روش پیگیری توکی

مدیر فروش	کارمند اداره ثبت احوال	مهندس	وکیل	پزشک	مدیر مدرسه	ریاضی دان	افسر پلیس راه	کارمند حوزه نظام وظیفه	حسابدار	میانگینها	مشاغل ده گانه حیطه مردانه وظایف شغلی
۳/۷۷	۵/۰۲	۳/۴۱	۵/۹۱	۵/۵۳	۳/۵۰	۵/۸۳	۵/۴۲	۵/۹۲	۴/۰۶		
-۰/۲۷ P=۰/۴۴۶	-۱/۲۱ P=۰/۰۰۰۱	۰/۶۳ P=۰/۰۷۴	-۱/۸۶ P=۰/۰۰۲	-۱/۴۸ P=۰/۰۰۱	۰/۵۴ P=۰/۰۹۷	۰/۲۱ P=۰/۵۳۴	۱/۳۷ P=۰/۰۰۱	۱/۸۷ P=۰/۰۰۱	-	۴/۰۶	حسابدار
۲/۱۴ P=۰/۰۰۰۱	۰/۶۶ P=۰/۰۳۶	۲/۰۱ P=۰/۰۰۰۱	-۰/۰۳ P=۰/۹۹۳	۰/۳۹ P=۰/۱۹۱	۲/۴۱ P=۰/۰۰۰۱	۲/۰۸ P=۰/۰۰۰۱	۰/۰۰ P=۰/۱۰۷	-		۵/۹۲	کارمند حوزه نظام وظیفه
۱/۷۴ P=۰/۰۰۰۱	۰/۱۶ P=۰/۶۷۴	۲ P=۰/۰۰۰۱	-۰/۴۹ P=۰/۴۰۶	-۰/۱۱ P=۰/۷۵۴	۱/۹۲ P=۰/۰۰۰۱	۱/۰۸ P=۰/۰۰۰۱	-			۵/۴۲	افسر پلیس راه
-۰/۰۲ P=۰/۱۷۴	-۱/۴۲ P=۰/۰۰۰۱	۰/۴۲ P=۰/۲۵۲	-۲/۰۸ P=۰/۰۰۱	-۱/۶۹ P=۰/۰۰۱	۰/۳۳ P=۰/۲۶۸	-				۳/۸۳	ریاضی دان
-۰/۲۷ P=۰/۴۳۴	-۱/۷۵ P=۰/۰۰۰۱	-۰/۰۲ P=۰/۸۴۷	-۲/۴۱ P=۰/۰۰۰۱	-۲/۰۲ P=۰/۰۰۰۱	-					۲/۵۰	مدیر مدرسه
۲/۱۴ P=۰/۰۰۰۱	۰/۶۶ P=۰/۲۴۹	۲/۰۰ P=۰/۰۰۰۱	-۰/۳۸ P=۰/۰۰۱	-						۵/۰۳	پزشک
۲/۱۴ P=۰/۰۰۰۱	۰/۶۶ P=۰/۲۴۹	۲/۰۰ P=۰/۰۰۰۱	-							۵/۹۱	وکیل
-۰/۳۶ P=۰/۱۲۰	-۱/۸۴ P=۰/۰۰۰۱	-								۳/۴۱	مهندس
۱/۴۸ P=۰/۰۰۰۱	-									۵/۲۵	کارمند اداره ثبت احوال
-										۳/۷۷	مدیر فروش

مجله علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید چمران اهواز

مسافرتی و تکنسین رادیولوژی به ترتیب دارای بالاترین و کمترین میانگین ۶/۹۲ و ۲/۳۶ در مشاغل ده گانه حیطه زنانه از خرد مقياس وظایف شغلی به صورت کل و به تفکیک پسران به ترتیب در مشاغل آزادس سافرتی و تکنسین رادیولوژی (۷/۱۰ و ۲/۳۷) و

در جدول ۱۲ میانگین و انحراف معیار مشاغل ده گانه حیطه زنانه از خرد مقياس وظایف شغلی به صورت کل و به تفکیک جنس درج شده است . همان طور که در جدول شماره ۱۲ ملاحظه می شود، در کل نمونه مشاغل آزادس

جدول ۱۲. میانگین و انحراف معیار مشاغل ده گانه حیطه زنانه از خرد مقياس وظایف شغلی به صورت کل و به تفکیک جنس

وظایف شغلی									خرده مقياس
نمونه دختران			نمونه پسران			کل نمونه			نمونه مشاغل ده گانه حیطه زنانه
انحراف معیار	میانگین	تعداد	انحراف معیار	میانگین	تعداد	انحراف معیار	میانگین	تعداد	
۴/۲۶	۴/۳۷	۱۰۵	۳/۷۷	۲/۷۹	۱۱۴	۴/۰۸	۳/۵۸	۲۱۹	تکنسین بهداشت دهان و دندان
۴/۱۹	۵/۰۲	۱۰۵	۳/۹۹	۴/۷۰	۱۱۴	۴/۱۰	۵/۱۱	۲۱۹	مددکار اجتماعی
۳/۰۲	۲/۳۴	۱۰۵	۳/۶۹	۲/۳۷	۱۱۴	۳/۶۰	۲/۳۶	۲۱۹	تکنسین رادیولوژی
۳/۷۰	۷/۱۲	۱۰۵	۴/۲۵	۳/۹۴	۱۱۴	۴/۲۹	۵/۰۳	۲۱۹	درمانگر فیزیکی
۴/۱۹	۴/۹۸	۱۰۵	۴/۰۷	۵/۹۴	۱۱۴	۴/۱۵	۵/۴۶	۲۱۹	آشپزی و خانه داری
۴/۴۰	۴/۲۷	۱۰۵	۴/۱۱	۳/۳۷	۱۱۴	۴/۲۶	۳/۸۲	۲۱۹	منشی
۳/۸۸	۳/۱۸	۱۰۵	۳/۷۵	۲/۶۳	۱۱۴	۳/۸۲	۲/۹۰	۲۱۹	معلم هنر
۴/۱۸	۷/۳۶	۱۰۵	۴/۲۴	۷/۱۷	۱۱۴	۴/۲۱	۷/۲۴	۲۱۹	تکنسین پزشکی
۴/۳۷	۴/۲۶	۱۰۵	۴/۱۱	۵/۰۲	۱۱۴	۴/۲۷	۴/۸۹	۲۱۹	معلم مدرسه ابتدایی
۳/۹۹	۶/۷۶	۱۰۵	۳/۶۸	۷/۱۰	۱۱۴	۳/۸۳	۶/۹۲	۲۱۹	آزادس سافرتی

و درمانگر فیزیکی از مشاغل ده گانه حیطه زنانه در خرد مقياس وظایف شغلی بیشتر می باشد، در حالی که انتظارات خودکارآمدی دانشجویان پسر نسبت به دانشجویان دختر در مشاغلی مانند، آشپزی و خانه داری و معلم مدرسه ابتدایی بیشتر است .

دختران به ترتیب در مشاغل درمانگر فیزیکی و مددکار اجتماعی (۷/۱۲ و ۲/۳۴) از بالاترین و کمترین میانگین برخوردار می باشند. به علاوه، انتظارات خودکارآمدی شغلی دانشجویان دختر نسبت به دانشجویان پسر در مشاغلی مانند، تکنسین بهداشت دهان و دندان

اعتباریابی و مقایسه انتظارات خودکارآمدی شغلی در دانشجویان پسر و دختر ...

واریانس عاملی با اندازه گیریهای مکرر بر روی عامل مشاغل ده گانه حیطه زنانه از خرده مقیاس وظایف آموزشی را نشان می‌دهد.

جدول ۱۳ منبع پراکندگی، مجموع مجذورات، درجات آزادی، میانگین مجذورات، F مشاهده شده و سطح p تحلیل

جدول ۱۳. منبع پراکندگی، مجموع مجذورات، درجات آزادی، میانگین مجذورات، F مشاهده شده و سطح p تحلیل
واریانس عاملی با اندازه گیریهای مکرر بر روی عامل مشاغل ده گانه حیطه زنانه از خرده مقیاس وظایف شغلی

منبع تغییرات	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	نسبت p سطح
بین آزمودنیها				
جنس				۰/۰۹۸ ۲/۵۸
آزمودنیهای درون گروهها				۴/۵۶
درون آزمودنیها				
مشاغل ده گانه حیطه زنانه	۴۲۸۷/۳۹	۹	۴۷۶/۲۶	۰/۰۰۰۱ ۳۶/۸۹
جنسیت × مشاغل ده گانه حیطه زنانه	۸۱۵/۷۴	۹	۹۰/۶۳	۰/۰۰۰۱ ۷/۰۲
درون خانه‌ای	۱۵۲۰۹/۶۳	۱۹۵۳	۱۲/۹۰	

مقیاس وظایف شغلی تفاوت وجود دارد، هماهنگ نیست. همچنین، نسبت F (عامل مشاغل ده گانه حیطه زنانه) از خرده مقیاس وظایف شغلی برابر با ($P=0/0001$) ۳۶/۸۹ است و حاکی از آن است که دانشجویان به طور کلی دست کم در یکی از مشاغل ده گانه حیطه زنانه از خرده مقیاس وظایف شغلی با هم تفاوت دارند. این یافته فرضیه هشتم تحقیق را حمایت می‌نماید. بنابراین، برای اینکه به طور دقیق معلوم شود که دانشجویان

همان گونه که در جدول ۱۳ دیده می‌شود، نسبت F (عامل جنس) برابر با ۲/۵۸ می‌باشد، که این نسبت عامل جنس معنی دار نیست. به عبارت دیگر، باورها و انتظارات خودکارآمدی دانشجویان پسر و دختر در مشاغل ده گانه حیطه زنانه از خرده مقیاس وظایف شغلی متفاوت نمی‌باشد. این یافته با فرضیه هفتم تحقیق که بین دانشجویان پسر و دختر از لحاظ میزان انتظارات خودکارآمدی شغلی کلی مربوط به مشاغل ده گانه حیطه زنانه از خرده

مجله علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید چمران اهواز

جدول ۱۴. مقایسه تفاضل میانگینهای مشاغل ده گانه حیطه زنانه خرده مقیاس وظایف شغلی را با استفاده از روش پیگیری توکی

معلم مدرسه ابتدایی	تکنیسین پزشکی	تکنیسین دهان و دندان	مددکار اجتماعی	آشپزی و خانهداری	کارمند آزادس سافرتی	معلم هنر	درمانگر فیزیکی	منشی گری	تکنیسین رادیولوژی	مشاغل ده گانه حیطه زنانه از خرده مقیاس	میانگینهای آموزشی
۶/۵۲	۳/۱۳	۳/۷۴	۰/۲۵	۰/۴۵	۴/۹۳	۴/۰۴	۲/۶۴	۵/۷۸	۴	میانگینهای	نیازمندیهای آموزشی
-۳/۳۵ P=۰/۰۰۰۱	-۱/۳۱ P=۰/۰۰۰۱	-۲/۶۸ P=۰/۰۰۰۴	۰/۷۷ P=۰/۰۰۰۴	-۰/۲۵ P=۰/۰۰۰۱	-۱/۸۸ P=۰/۰۰۰۱	-۱/۹۵ P=۰/۰۰۰۱	۱/۲۲ P=۰/۰۰۰۱	۱/۵۳ P=۰/۰۰۰۱	-	۴	تکنیسین رادیولوژی
-۱/۸۱ P=۰/۰۰۰۱	۰/۲۲ P=۰/۰۴۳	-۱/۱۵ P=۰/۰۰۰۱	۳/۰۷ P=۰/۰۰۰۱	۱/۲۸ P=۰/۰۰۰۱	۰/۳۵ P=۰/۰۴۰	۰/۴۲ P=۰/۰۰۰۱	۲/۷۰ P=۰/۰۰۰۱	-	۵/۷۸	منشی گری	
-۴/۵۷ P=۰/۰۰۰۱	-۲/۰۳ P=۰/۰۰۰۱	-۳/۰۹ P=۰/۰۰۰۱	۰/۵۴ P=۰/۰۲۲	-۱/۴۶ P=۰/۰۰۰۱	-۳/۱۰ P=۰/۰۰۰۱	-۳/۱۷ P=۰/۰۰۰۱	-		۲/۶۴	درمانگر فیزیکی	
-۱/۴۰ P=۰/۰۰۰۱	۰/۶۴ P=۰/۰۹۰	-۰/۷۳ P=۰/۰۳۵	۲/۶۲ P=۰/۰۰۱	۱/۷۰ P=۰/۰۰۰۱	۰/۰۲ P=۰/۰۵۸	-			۴/۰۴	معلم هنر	
-۱/۴۶ P=۰/۰۰۰۱	۰/۵۷ P=۰/۱۵۲	-۰/۸۰ P=۰/۰۴۹	۲/۵۶ P=۰/۰۰۱	۰/۷۳ P=۰/۰۰۰۱	-				۴/۹۳	کارمند آزادس سافرتی	
-۳/۱۰ P=۰/۰۰۰۱	-۱/۸۷ P=۰/۰۰۰۴	-۲/۴۴ P=۰/۰۰۰۱	۰/۹۲ P=۰/۰۰۰۷	-					۰/۴۰	آشپزی و خانهداری	
-۴/۰۴ P=۰/۰۰۰۱	-۱/۹۸ P=۰/۰۰۰۱	-۳/۰۶ P=۰/۰۰۰۱	-						۰/۲۵	مددکار اجتماعی	
۰/۶۶ P=۰/۰۲۱	۱/۳۷ P=۰/۰۰۰۱	-							۳/۷۴	تکنیسین دهان و دندان	
۲/۰۳ P=۰/۰۰۰۱	-								۳/۱۳	تکنیسین پزشکی	
-									۶/۵۲	معلم مدرسه ابتدایی	

اعتباریابی و مقایسه انتظارات خودکارآمدی شغلی در دانشجویان پسر و دختر ...

بیشتر است). این نتایج فرضیه هشتم تحقیق را تأیید می کند.

به علاوه، نسبت F عامل تعامل (جنس × مشاغل ده گانه حیطه زنانه) برابر با ۷/۰۲ می باشد ($p=0.0001$) است. همچنین، نمره های دخترها در مشاغل تکنسین بهداشت دهان و دندان و درمانگر فیزیکی، بالاتر از نمره های پسرها می باشند. به علاوه، نمره های پسرها در شغل معلم مدرسه ابتدایی از نمره های دخترها بالاتر می باشد (به نمودار ۴ مراجعه کنید).

جدول ۱۴ مقایسه تفاضل میانگینهای مشاغل ده گانه حیطه زنانه از خرده مقیاس وظایف شغلی با استفاده از روش پیگیری توکی را نشان می دهد. نتایج جدول نشان می دهد که بالاترین (آسانترین) و پایین ترین (دشوارترین) میانگین در مشاغل ده گانه حیطه زنانه از خرده مقیاس وظایف شغلی به ترتیب مربوط به شغل آژانس مسافرتی (۶/۹۲) و تکنسین رادیولوژی (۲/۳۶) می باشد. همچنین در اکثر مشاغل ده گانه حیطه زنانه بین دانشجویان تفاوت معنی دار وجود دارد (به ویژه در مشاغلی که اختلاف میانگین بین آنها

در کدامیک از مشاغل ده گانه حیطه زنانه خرده مقیاس وظایف شغلی از لحاظ باورها و انتظارات تفاوت دارند، از روش پیگیری توکی استفاده شد (به جدول ۱۴ مراجعه کنید).

جدول ۱۴ مقایسه تفاضل میانگینهای مشاغل ده گانه حیطه زنانه از خرده مقیاس وظایف شغلی با استفاده از روش پیگیری توکی نشان می دهد. نتایج جدول نشان می دهد که بالاترین (آسانترین) و پایین ترین (دشوارترین) میانگین در مشاغل ده گانه حیطه زنانه از خرده مقیاس وظایف شغلی به ترتیب مربوط به شغل آژانس مسافرتی (۶/۹۲) و تکنسین رادیولوژی (۲/۳۶) می باشد. همچنین در اکثر مشاغل ده گانه حیطه زنانه بین دانشجویان تفاوت معنی دار وجود دارد (به ویژه در مشاغلی که اختلاف میانگین بین آنها

نمودار ۴. تعامل جنس و مشاغل ده گانه حیطه زنانه از خرده مقیاس وظایف شغلی

مجله علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید چمران اهواز

مقیاس فوق معنی دار بودند، که معرف روایی همزمان کل مقیاس، خرده مقیاسها و مشاغل دهگانه در دو حیطه فوق می باشد. روایی همزمان مقیاس خودکارآمدی شغلی با یافته های زیلبر (۱۹۸۸)، ویلیامز (۱۹۹۳) و لایتون (۱۹۸۴) همخوان است. البته، ضرایب روایی به دست آمده در این پژوهش کمتر از ضرایب تحقیقات فوق می باشد، که پژوهشگران در تحقیقات بعدی می توانند از ابزارهای مشابه مقیاس انتظارات خودکارآمدی شغلی استفاده نمایند.

در این پژوهش هشت فرضیه مورد آزمایش قرار گرفتند. نتایج تحلیلهای به دست آمده درمورد تفاوت های آماری معنی دار در بین دانشجویان پسر و دختر در مشاغل ده گانه حیطه مردانه و زنانه از خرده مقیاس نیازمندی های آموزشی، فرضیه های اول و سوم تأیید شدند. این یافته ها نشان دادند که دانشجویان پسر نسبت به دانشجویان دختر مشاغل ده گانه حیطه مردانه از خرده مقیاس نیازمندی های آموزشی برتراند. این یافته با تحقیقات بتز و همکاران (۱۹۸۱)، میتچل (۱۹۹۰) و ویلیامز (۱۹۹۳) همخوان است. همچنین، دانشجویان دختر نسبت به دانشجویان پسر در مشاغل ده گانه حیطه زنانه از خرده مقیاس نیازمندی های آموزشی برتر می باشند. این یافته با تحقیق بتز و همکاران (۱۹۸۱) هماهنگ است، و با تحقیقات میتچل

بحث و نتیجه گیری

اهداف این پژوهش انتظارات خودکارآمدی شغلی (نیازمندی های آموزشی، وظایف شغلی، مشاغل دهگانه حیطه مردانه و زنانه خرده مقیاس های فوق) و بررسی پایایی و روایی مقیاس فوق در بین دانشجویان دانشگاه شهید چمران بود. بر اساس نتایج به دست آمده، مقیاس انتظارات خودکارآمدی شغلی (نیازمندی های آموزشی، وظایف شغلی، مشاغل دهگانه حیطه مردانه و زنانه از خرده مقیاس نیازمندی های آموزشی و مشاغل ده گانه حیطه مردانه و زنانه از خرده مقیاس وظایف آموزشی) از پایایی قابل قبولی در کل نمونه و در نمونه پسران و دختران برخوردار می باشد. باید خاطر نشان ساخت که ضرایب همسانی درونی مشاغل دهگانه حیطه مردانه از خرده مقیاس وظایف شغلی در کل نمونه و در نمونه پسران تا حدودی پایین است (برای اطلاعات بیشتر به جدول شماره ۱ مراجعه شود). این یافته ها با تحقیقات لایتون (۱۹۸۴)، زیلبر (۱۹۸۸)، هاکت و کمپل (۱۹۸۷) هماهنگ می باشد.

ضرایب همیستگی بین مقیاس انتظارات خودکارآمدی شغلی و مقیاس خودکارآمدی عمومی (نظامی و همکاران، ۱۹۹۶)، بین خرده مقیاس های نیازمندی های آموزشی و وظایف شغلی با خودکارآمدی عمومی و بین مشاغل ده گانه حیطه مردانه و زنانه از دو خرده

اعتباریابی و مقایسه انتظارات خودکارآمدی شغلی در دانشجویان پسر و دختر ...

وظایف شغلی مشابهی را به پسران و دختران ارائه می‌دهند و تا حدودی وظایف سنتی مربوط به جنس در رابطه با مشاغل سنتی کم رنگ شده است. به علاوه، در این تحقیق میزان انتظارات خودکارآمدی شغلی دانشجویان در مشاغل ده گانه حیطه مردانه و زنانه از خرده مقیاس وظایف شغلی متفاوت می‌باشد. این یافته‌ها با فرضیه‌های ششم و هشتم هماهنگ می‌باشند. به عبارت دیگر، انتظارات و باورهای دانشجویان از مشاغل ده گانه حیطه مردانه و زنانه به یک صورت نیست (به جداول ۱۱ و ۱۴ مراجعه کنید).

در نهایت، مقیاس OSES را می‌توان به عنوان یک ابزار پایا و معتبر در محیط‌های پژوهشی و مشاوره‌ای برای ارزیابی سطوح هماهنگی بین توانایی اندازه‌گیری شده و توانایی‌های درک شده خود، برای بررسی تفاوتها مراجعان زن و مرد در خصوص انتظاراتشان در مشاغل حیطه‌های مردانه و زنانه، شناساندن مشاغل موجود در جامعه و استاندارد کردن آنها برای راهنمایی مراجعان استفاده کرد. البته، پیشنهاد می‌شود که در تحقیقات بعدی محققان فهرستی از مشاغل «سنتی» و «غیر سنتی» در فضای فرهنگی کشورمان تهیه نمایند.

(۱۹۹۰) و ویلیامز (۱۹۹۳) که به تفاوتهاي معنی دار دست نیافتند، هماهنگ نمی‌باشد. بنابر این، می‌توان نتیجه گرفت که خانواده‌ها، محیط‌های آموزشی، رسانه‌ها و فرهنگ حاکم بر جامعه به صورت مستقیم و غیر مستقیم در القاء مشاغل مربوط به جنس تأکید دارند.

با توجه به نتایج به دست آمده، در مورد تفاوتهاي معنی دار در بین دانشجویان در مشاغل ده گانه حیطه مردانه و زنانه از خرده مقیاس نیازمندیهای آموزشی، فرضیه‌های دوم و چهارم تأیید شدند. به عبارت دیگر، دانشجویان در بسیاری از مشاغل ده گانه حیطه مردانه و زنانه از خرده مقیاس فوق با یکدیگر تفاوتهاي معنی داری دارند (به جداول ۵ و ۸ مراجعه کنید).

تحلیل انجام شده در خصوص عدم تفاوتهاي معنی دار آماری در بین دانشجویان پسر و دختر در مشاغل ده گانه حیطه مردانه و حیطه زنانه از خرده مقیاس وظایف شغلی، فرضیه‌های پنجم و هفتم تأیید نشد. این یافته‌ها تحقیقات بتز و همکاران (۱۹۸۱)، میتچل (۱۹۹۰) و ویلیامز (۱۹۹۳) را تأیید نمی‌کند. بنابراین، می‌توان گفت که با فناوری و مدرنیزه شدن جامعه تحولاتی چشمگیری در ابراز و توانایی انجام وظایف شغلی در بین دختران و پسران به وجود آمده است. یعنی، خانواده‌ها و جامعه بدون در نظر گرفتن جنس

مجله علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید چمران اهواز

منابع